

Folkhälsans etikprövningsnämnd för humanvetenskaper

Med etisk förhandsprövning avses en bedömning av forskning som planeras, varvid fokus ligger på att förutse eventuella olägenheter som forskningen eller dess resultat kan ha för forskningsdeltagarna. Förhandsprövningen kan alltså inte göras när insamlingen av materialet redan har börjat, eller när forskningsdeltagarna redan har kontaktats på ett eller annat sätt. Forskaren ansvarar alltid själv för de etiska och moraliska lösningarna i forskningen samt för eventuella risker som uppkommer i forskningen, och den etiska prövningen överför aldrig ansvaret för den etiska godtagbarheten till etikprövningsnämnden. Nämndens utlåtande är inte heller ett bindande administrativt beslut. Forskaren bär i sista hand ansvaret för sin forskning. Forskningens personuppgiftsansvariga ansvarar för dataskyddslösningarna i forskningen.

De regionala etiska kommittéer som verkar i anslutning till sjukhusdistrikten bedömer medicinsk forskning, som i Finland omfattas av bestämmelserna i forskningslagen (lagen om medicinsk forskning 488/1999 och 794/2010, se ansökan Bilaga 1). **Folkhälsans etikprövningsnämnd för humanvetenskaper gör förhandsprövningar och ger utlåtanden om sådana forskningsprojekt vid Folkhälsans forskningscentrum, som inte omfattas av lagen om medicinsk forskning.** Till dessa hör förutom humanistiska områden och samhällsvetenskaper även naturvetenskaplig forskning som gäller människan, och i vissa fall även icke-ingripande hälsovetenskaplig eller medicinsk forskning som gäller människor.

Den etiska förhandsprövningen av etikprövningsnämnden för humanvetenskaper vid Folkhälsans forskningscentrum grundar sig på Forskningsetiska delegationens (TENK) anvisningar (2019) (https://tenk.fi/sites/default/files/2021-01/Etikprovning_inom_humanvetenskaperna_2020.pdf), till vilka finländska vetenskaps- och forskningsorganisationer, inklusive Samfundet Folkhälsan i svenska Finland rf, har förbundit sig att följa.

Folkhälsans etikprövningsnämnd för humanvetenskaper gör även etiska förhandsprövningar av sådana forskningsprojekt, för vilka forskningens publikationsforum, finansiär eller internationella samarbetsaktör kräver en prövning.

Folkhälsans etikprövningsnämnd strävar i sin verksamhet efter transparens och vill främja öppenhet i den etiska prövningen, men tillåter sekretess i fall detta till exempel förutsätts i avtal med forskningens finansiär. Sekretessbeläggning gäller bland annat forskningsplanen.

Observera innan upprättandet av begäran om utlåtande:

- Den forskning som ska prövas ska vara en del i verksamheten vid Folkhälsans forskningscentrum (den ansvariga ledarens arbetsgivare är i regel Folkhälsan, Folkhälsan fungerar som forskningens personuppgiftsansvariga och projektfinansieringen allokeras till Folkhälsan).
- Nämnden behandlar inte forskning som redan har inletts.
- Läs anvisningarna för begäran om utlåtande noggrant och försäkra dig om att du har bifogat alla bilagor som krävs till begäran om utlåtande.
- Kontakta nämndens sekreterare (outi.elomaa@helsinki.fi) om du har frågor.